

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

AMERICAN JOURNAL OF PHILOLOGY

VOL. XXII, 4.

WHOLE No. 88.

I.—A FURTHER COLLECTION OF LATIN PROVERBS.

IV.

PELIAS, p. 271. See Crusius JJ. 135, 248, Wiesenthal, p. 18.
PENELOPE 1, p. 272. Lucian dial. meretr. 12, 1; anth. Pal. 1, 337, 2; id., append. 1, 278, 1; see Schmidt, p. 51.

PENELOPE 2, p. 272. For Greek parallels see Schmidt, p. 51.

PES 1, p. 274. Lactant. instit. 2, 3, 16 non prospexerunt quid ante pedes suos esset; compare Sen. ep. 94, 25 pleraque ante oculos posita transimus; Plin. ep. 8, 20, 1; Plin. n. h. 18, 253; Arnob. adv. nat. 1, 38, p. 26, 5 (Reiff.) nihil scire nec quae nostros sita sunt ante oculos non videre.

PES 8, p. 275. Pers. 3, 62 securus quo pes ferat; cf. Tib. 2, 6, 14.

PES 16. Szél. p. 19 cites Iuven. 10, 5 quid tam dextro pede concipis; so Prudent. c. Symmach. 2, 79 feliciter et pede dextro; Hier. adv. Pelag. 1, 22 si enim ipse Apostolus dicit de Petro quod non recto pede incesserit in Evangelii veritate; Sil. Ital. 7, 171-2 attulit hospitio. . . | pes dexter et hora Lyaeum; anthol. Pal., append. 1, 91, 3; so pede secundo in Vergil Aen. 8, 302 (see Servius ad loc.); 10, 255; similarly felici pede Ovid fast. 1, 514; pede fausto, Hor. ep. 2, 2, 37; compare Ovid ib. 101 nominibusque malis pedibusque occurrere laevis. The germ of the proverbial expression lies in the superstition which connected the right foot with good omens and the left foot with bad ones. This arose from the care to be observed in entering temples and other consecrated places on the right foot as we see from Vitruv. 3, 3, 4. So in Petron. c. 30, the slave enjoins upon the guests to enter

the banquet hall *dextro pede* for the sake of the omen. On the other hand *sinistro pede* is ill-omened, as in Apul. met. 1, 5 *sinistro pede profectum*; Sen. ben. 2, 12, 2 *non hoc est rem publicam calcare et . . . sinistro pede*; Ovid, ib. 101.

PES 17. Apul. met. 9, 1 *abrupto cursu me proripio totis pedibus*.

PES 18. Braulio ep. 11 (M. 80, 657 D) *nam paradigma tuum illud in armatura compositum quam mihi erat pervium et pede, ut aiunt, conterere*. This proverb has probably a much earlier origin.

PES 19. Lactant. instit. 5, 2, 9 *reducturum alios ab errore, cum ipse ignoraret ubi pedes suos poneret*; see Brandt-Laubmann's index under *proverbia*.

PHALARIS. Sen. d. 9, 14, 4 *Phalaris ille*; ben. 7, 19, 5 *sed ferus, sed immanis, qualis Apollodorus aut Phalaris*; Ovid ex Pont. 3, 6, 41 *forsitan haec domino Busiride iure timeres | aut solito clausos urere in aere viros*; Nic. Clar. ep. 35 (M. 196, 1628 C) *Falaris cruentior, Midas cupidior*; Gaufrid ep. 50 (M. 205, 883 D) citing Sid. Apoll. ep. 5, 7, 6 *Falaris cruentior*.

PHOENIX 2, of extreme age. Luxor, epig. 497, 2 (PLM. 4, p. 411) *cum sis phoenicis grandior a senio*. See ALL. 8, 35 and 9, 73.

PHRYNE as a type of meretrix. Hor. epod. 14, 16 *me libertina nec uno | contenta Phryne macerat*; comp. Tib. 2, 6, 45 (but see Hiller's app. crit.).

PHRYX 3, p. 278. Herond. 2, 38 *ἀλλ' ὁ φρὺξ οὐτος | ὁ νῦν θαλῆς ἐών*. See J. Koch, p. 39.

PICA, p. 278. Ioh. Sar. Polycrat. 3, 13 (M. 199, 503 D) *pica siquidem pulvinaris efficacissima est, et, ut dici solet, cornix nocturna quovis oratore disertior*.

PICTURA, p. 279. Plaut. Merc. 313 *si umquam vidistis pictum amatorem, em illic est*; 315 *tantidemst, quasi sit signum pictum in pariete*; compare Petron. 126 *mulierem omnibus simulacris emendatiorem*; Pseud. 911 *et eccum vides verbeream statuam*; Capt. 951; Aristoph. Ran. 543 *γεγραμμένην εἰκόν' ἐσάναι*; see JJ. 135, 249; compare append. sent. 108 (Ribb.); *homo formon-sust ut pictura cuius pars nulla foeda est*; see Blaydes on Aristoph. Ran., 537.

PIGER, p. 279. Planud. 42 *ὅς πορεύεται βράδιον, πορεύεται τάχιον*; see Crusius, Rhein. Mus. 42, 403.

PISCIS 4. Ovid a. a. 1, 58 *aequore quot pisces*; trist. 4, 1, 56

quotque frenum pisces . . . habet; 5, 2, 25 quot piscibus unda natatur; ex Pont. 2, 7, 28 quotque natent pisces aequore; a. a. 3, 150; 2, 517; Coripp. Ioh. 6, 203 aut pelagus pisces . . . | habet; cf. C. H. Müller, p. 49.

PILUS 1, n. p. 279. For Greek parallels see Tribukait, p. 40.

PIX, p. 281. Hildebert. *carm. misc.* 1315 (M. 171, 1386 B) *nigrior et pice.*

PLANTA, p. 281. Sen. ep. 3, 2 cited by Petr. Cell. ep. 176 (M. 202, 634 D); Steph. Torn. ep. 2, 71 (M. 211, 370 C) *plantae de loco ad locum translatae facillime arescunt.*

PLUMA, p. 282. Aldh. de sept. aenig. 14 D (M. 89, 198) *sum levior pluma cedit cui tippula lymphae.*

PLUMBEUS, p. 282. Compare Macar. 7, 82 *συκίνη μάχαιρα.*

PLUMBEUS, n. 1, p. 282. Constant. ep. ad cath. Alex. eccl. (M. 8, 560 D) *stulti enim illi in lingua sua sitam habent malitiam plumbeasque iras ita secum circumferunt ut seipsos mutuis vicibus feriant.*

PLUMBUM. Licin. Crass. ap Suet. Ner. 2 cor plumbeum; Ioh. Sar. Polycrat. 3, 14 (M. 199, 510 C); 7, 12 (662 C) *plumbo hebetior es; metal. 1, 3 (829 B) obtunsior plumbo vel lapide; compare Otto, PLUMBEUS.*

PLUMBUM 2. Aldh. de sept. aenigm. 14 D (M. 89, 198) *gravior plumbo.*

PLURES, p. 282. See ALL. 4, 513.

POCULUM, p. 282. Compare S. Matth. 20, 22.

POETA 3. Reposian. 419, 2 (PLM. 4, p. 348) *solus aut rex aut poeta non quotannis nascitur.*

POLLEX, p. 283. See further T. Eichtmeyer, l. c. p. 7.

POMUM 2, Sonny, ALL. 8, 490. Compare Ovid a. a. 1, 717 *quod refugit, multae cupiunt; odere, quod instat; 3, 576 quae fugiunt, celeri carpite poma manu; Sid. Apoll. c. 7, 260 vel qui mos saepe dolenti | plus amat extinctum; Cassiod. var. 8, 14, 2 bonum quippe amissum, dum quaeritur, plus amatur; Propert. 2, 33, 43 semper in absentes felicior aestus amantes; Hier. ep. 66, 1 plus sensimus quos habuimus postquam habere desivimus.*

PORCUS 3, p. 284. See Crusius, Herondas p. 73; Pherecrat. *Μεταλλῆς* 1; *Πέρσαι* p. 315, vol. 2¹ (Meineke); Teleclides, p. 361 (M.).

PORTHAEON. Plaut. Men. 745 *ego te simitu novi cum Porthaeone; compare CALCHAS.*

PORTUS 1, p. 284. Sen. ep. 14, 15 *perit aliqua navis in portu; Pentad. PLM. 4, 408, 32 p. 344 (Baehr.) in portu mersa est per mare iacta ratis; anthol. Pal. 9, 82, 3 καὶ γὰρ Ἴων ὄρμῃ ἐνικάπτεσεν.*

PORTUS 2, p. 285. Terence's in portu navigo (Andr. 480) is a common phrase in mediaeval Latin; Ivo Carnot. ep. 19 (M. 162, 32 D) qui velut in portu navigatis; Ioh. Sar. ep. 247 (M. 199, 292 C) navigamus in portu; ep. 256 (299 C); ep. 290 (333 B); Petr. Bles. ep. 35 (M. 207, 114 A); Sen. ep. 19, 1 in freto viximus, moriamur in portu; Ennod. ep. 9, 30, p. 253, 14 (H.) fides nostra . . . in portu est; ep. 3, 14, p. 82, 10 (H.); Sidon. Apoll. ep. 1, 1, 4 in portu iudicii publici . . . ancora sedet; Alcuin ep. 72 (M. 100, 245 B) ut quandoque . . . in portum pervenias prosperitatis; Diogen. 4, 79 εἰς τὸν λιμένα; anthol. Pal. 9, 172, 2; see Leutsch-Schneidewin's note.

PRAEMEDITARI. Sen. ep. 76, 34 praecogitati mali mollis ictus venit; Varro frag. 6 (FPR. p. 296, Baehr.) ex Ephrya Periandre; 'cuncta emeditanda'; Sen. n. q. 6, 3, 2 levius accidunt familiaria; d. 2, 19, 3 omnia leviora accident expectantibus; d. 12, 5, 3; ep. 91, 3 in expectata plus adgravant; Columban. monost. 75 (M. 80, 289) praemeditata quidem levius sufferre valebunt; 76 quae subito adveniunt, multo graviora videntur; Braulio ep. 30 (M. 80, 677 D) nam omnia diu meditata et frequenter cogitata, quamvis sunt atrocita, efficiuntur lenia.

PRAESENS 2, p. 286. Sidon. Apoll. ep. 1, 7, 13 absentes praesentesque vota facimus; see Preuss, p. 42.

PRIAMUS, p. 287. Iuven. 6, 325 quibus incendi iam frigidus aeo | Laomedontiades; Priap. 12, 1 quaedam iunior Hectoris parente, | Cumaeae soror, ut puto Sibyllae, shows the same feeling for age in the person of Hecuba; cf. anthol. Pal. 11, 67, 2 κορωνεκάβη.

PRINCIPIUM 1, p. 287. Compare Cassiod. var. 6, 21, 1 sed quanto melius in ipsis cunabulis adhuc mollia reprimere quam indurata crimina vindicare; Steph. Torn. ep. 3, 245 (M. 211, 513 C) melius est occurrere in tempore quam post exitum; Hier. ep. 100, 1 difficile sanantur mala quae non statim ut crescere coeperunt, opprimuntur; ep. 2, 108, (398 A); 2, 110, (399 C); Sen. d. 5, 10, 2.

PROBUS, as a type of literary critic. Mart. 3, 2, 12 illo vindice nec Probum timeto.

PROCINCTUS, p. 288. Ps.-Publil. Syr. 151 (Fr.) in recessu habeas severum, in procinctu clementiam; Cypr. ad Fort. 8, p. 329, 15 (H.) in procinctu firmiter stare; Hier. ep. 118, 1 in procinctu effusam putes (epistolam); Arnulf. Lexov. ep. 101 (M. 201, 124 A) in procinctu sum; gloss. Sangall. 912 I, 85 (Warren) in procinctu: ex apparatu; Placid. gloss. p. 58 (D.) s. v. 'in mundo.'

PROMETHEUS, as a type of antiquity. Iuven. 8, 133 tu licet a Pico numeres genus . . . inter maiores ipsumque Promethea ponas.

PROTEUS, p. 289. Thom. Cant. ep. 46 (M. 190, 506 D) rex . . . et versabilitate Protea vincit; Ioh. Sar. Polycrat. 7, 9 (M. 199, 654 C) lubricum et volubilem Protea miraberis redisse.

PULLUS. Paul. ex Fest. p. 245 (M.) pullus Iovis dicebatur Q. Fabius; compare Aristoph. Av. 835 *Ἀρεως νεοττός* and see Crusius on Herond. p. 136; Blaydes on Aristoph. l. c.; Macar. 2, 31; Apost. 4, 7.

PULVIS 2, p. 290. See Apost. 15, 19a *ἀκονιτὶ κρατεῖν*.

[PULVIS 4. Ovid fast. 2, 360 inque suo noster pulvere currat equus, sounds proverbial; compare rem. am. 397 attrahere lora | fortius et gyro curre, poeta tuo.]

PULVIS 5, as a worthless substance. Fronto p. 211, 2 (Nab.) nihil serium potuisse fieri de fumo et pulvere; p. 228, 3 (Nab.) cum illa olim nugalia conscribi, laudem fumi et pulveris; cf. Hor. od. 1, 28, 3.

PUMEX 3, p. 290. Eugipp. ep. ad Past. 3 quid tibi aquas expectare de silice.

PUNCTUM, p. 290. Petr. Dam. ep. 5, 3 (M. 144, 343 C) (tempus) id enim brevissimum, quod est velut in puncto, transcurrit; Leonidas of Tarentum, anthol. Pal. 7, 472, 3 *τίς μοῖρα ζωῆς ὑπολείπεται ἢ ὅσον ὅσον | στιγμή καὶ στιγμής εἴ τι χαμηλότερον*.

PUNICUS 1, p. 291. See Woelfflin, ALL. 7, 135; Claudian. 15, 284 (Jeep) tollite Massylas fraudes, remove te bilinguals | insidias.

PURUS 1, p. 291. See Preuss, p. 112.

PYRRHA, of great age. Mart. 10, 67, 1 Pyrrhae filia, Nestoris noverca.

QUAESTUS, p. 293. See Macar. 6, 98 *πάντ' εἰς τὴν κερδαίνουσαν πῆραν ὠθεῖν* and Leutsch's note.

QUERCUS. Publil. Syr. 52 arbore deiecta, ligna quivis colligit; Macar. 3, 39 *δρυὸς πεσοῦσης, πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται*. Ps.-Publil. Syr. 136 (Fr.). The proverb may have been known to the Romans as it appears again in Italian; Ariosto, Orlando Furioso 37, 106, 3-4 com' è in proverbio, ognune corre a far legna | all' arbore che'l vento in terra getta.

QUIRE, p. 293. See Crusius, Herond. p. 175.

RADIX. Avit. Vienn. c. 2, 106 non facit vivum radix occisa cacumen sounds proverbial.

RANA, p. 294. The fable of the ox and the frog is also referred to by Alan. de Insul. (M. 210, 590 A).

RARUS 1, p. 294. Zosim. pap. ep. 9, 1 (M. 20, 672 A) *rarum* est enim omne quod magnum est; Alcuin ep. 95 (M. 100).

RARUS 2. Alcuin ep. 58, (M. 100, 226 C) multi sunt in prosperitate amici, in adversitate rari; et eo cariores, quo rariores; ep. 89 (M. 100, 286 D) quanto rariores nunc temporis tales inveniri possunt, tanto cariores haberi debent; Petr. Ven. ep. 1, 5 (M. 189, 72 B) quanto carior, tanto rarior; compare Foliot. ep. 80 (M. 190, 801 B) virtus et scientia quanto rarior, eo pretiosior est; Mart. 4, 42, 6 pulchrior est, quanto rarior, iste color.

RASTRUM. Sidon. Apoll. c. 2, 529 a rastris ad rostra; compare Sen. ep. 51, 10 ad arma ab aratro; compare Apul. met. 10, 2 a socco ad cothurnum ascendere. Otto in his note, p. 326, denies any proverbial feeling in the citation from Apuleius. I am inclined to believe that these phrases, expressing a similar idea and both alliterative, may point to some expression of a proverbial character.

RATIO. Plaut. Trin. 419 ratio quidem hercle apparet: argentum αἴχραι (cited by Cic. in Pis. 25, 61); Ter. Phorm. 299 non ratio, verum argentum deerat.

REGNUM 5. Alcuin ep. 129 (M. 100, 364 C) sicut in illo Platonico legitur proverbio dicentis: felicia esse regna, si philosophi, id est amatores sapientiae, regnarent vel reges philosophiae studerent; Boeth. consol. phil. 1, 4, 15 beatas fore res publicas, si eas vel studiosi sapientiae regerent vel earum rectores studere sapientiae contigisset; Prudent. c. Sym. 1, 31 publica res, inquit, tunc fortunata satis, si | vel reges saperent vel regnarent sapientes; Plato rep. 5, 473.

REMUS, p. 297. Ovid rem. am. 790 remis adice vela tuis; a. a. 1, 368 ancilla . . . | incitet, et velo remigis addat opem; ex Pont. 2, 6, 37 remo tamen utor in aura; see further Flor. 1, 18 (2, 2) 18; Mamert. grat. act. Iul. 8; Preuss, l. c. p. 70.

REMUS, note p. 297. Hauschild p. 299¹ considers that the passages quoted by Otto from Cic. Phil. 1, 4, 9 and ad fam. 12, 25, 3 have reference to the proverbial phrase which appears in Cic. Tusc. 3, 11, 25 velis . . . remisque.

RES 1, p. 297. Fronto ad Ant. Pium 8 p. 169, 2 (Nab.) res ipsa testis est (= Plaut. Aulul. 421); Claud. Mar. Vict. Aleth. 3, 596 res ipsa tacens loquitur; Cypr. ep. 36, 2, p. 574, 14 (H.) immo ut res ipsa loquitur et clamat; ep. ad Cypr. 30, 2 (M. 4, 313) ut res ipsa loquitur et clamat; Hier. adv. Rufin. 1, 8 (M. 23,

¹ Act. Sem. Erlang. VI.

422 A): taces: ipsae res loquuntur; Phaedr. append. 22, 4 sed res clamabit ipsa; Gualbert. act. 115 (M. 148, 838 C) ut res ipsa . . . declarat; compare Plaut. Epid. 713 quid est negoti? EP: iam ipsa res dicet tibi; Abaelard. ep. 1 (M. 178, 122 A) quod si ego tacerem, res ipsa clamat; Helois. ad Abael. ep. 2 (183 C) et si omnes taceant, res ipsa clamat. See ALL. 11, 568; Eustath. Il. 3, 35 αὐτὸ δέιξαι;¹ Koch, p. 58.

RES 4, p. 298. Ter. Eun. 166 relictis rebus omnibus; Plaut. Stich. 362 immo res omnis relictas habeo prae quod tu velis; Lent. ap Cic. ad fam. 12, 14, 1; Caesar bell. Gall. 7, 34, 1 omnibus omissis rebus; bell. civ. 3, 102, 1; Cic. Balb. 3, 6; de or. 3, 14, 51;² Hor. ep. 1, 5, 30 rebus omissis; Sen. d. 2, 3, 2 omnibus relictis negotiis; n. q. 6, 32, 12 omnibus omissis; ep. 5, 1; d. 10, 7, 4 relictis omnibus impedimentis; Fronto p. 4, 4 (Nab.) abruptis omnibus cursu concito pervolo; Lactant. inst. 1, 4, 6 derelictis omnibus; Claud. Mam. p. 48, 5 (Engel.) omissis omnibus.

[RES 5. Plaut. Rud. 1148 tua res agitur; Hor. ep. 1, 18, 84 nam tua res agitur; Ioh. Saris. vit. S. Anselm. 12 (M. 199, 1030 D); Sen. apoc. 9 mea res agitur; d. 6, 6, 1 tuum illic, Marcia, negotium actum; compare Pers. 3, 20 tibi luditur. The expression, like *relictis rebus*, is quasi-proverbial.]

RETE 1, p. 299. Licent. ad Augustin. ep. 26 (M. 33, 105) animis molitur retia nobis.

RETE 3. Ovid rem. am. 516 quae nimis apparent retia, vitat avis, sounds proverbial to Hartung, p. 16.

REX 1, p. 299. Plaut. Rud. 931 apud reges rex perhibeor; Capt. 825 non ego nunc parasitus sum, sed regum rex regalior.

REX 9. Kings are proverbially rich as well as happy. Tibull. 1, 8, 34 et regum magnae despiciantur opes; 2, 3, 24; Sen. ben. 1, 7, 1 qui regum aequavit opes animo; clem. 1, 26, 2 regiis opibus.

RISUS 1, p. 301. Lucil. 30, 97 (M.) quae quondam populi risu pectora rumpit; Sidon. Apoll. ep. 1, 11, 3 solvitur in risum; Augustin. ep. 95, 2 (M. 33, 352) sed etiam risu vinci ac solvi; see Kurtz, p. 310; Eustath. Il. 881, 2 γέλωτι ἐκθανεῖν.

ROBUR. Ovid her. 7, 52 nisi duritia robora vincis; Hor. c. 3, 10, 17 nec rigida mollior aesculo; Ovid met. 13, 798 durior annosa quercu; PLM. 4, 319, 2 p. 302 (Baehr.) silvestri iuvenis

¹ Kurtz, p. 310.

² Köhler, *Ueber die Sprache der Briefe des P. Corn. Lentulus*, Nürnberg, 1890, p. 41.

durior arbuto; 4, 319, 9 *duri resecans robora pectoris*; Iuven. 6, 12 *qui rupto robore nati*; Pallad. anthol. Pal. 10, 55, 2 οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς εἶ | οὐδ' ἀπὸ πέτρης φησὶν; 11, 253, 2; cf. 9, 312, 5 τηλόθι δ' ἴσχε δρυὸς πέλεκυν· κοκύαι γὰρ ἔλεξαν | αἰνῶν ὡς πρότεραι ματέρες ἐντὶ δρύες. Hom. Il. 22, 126; Eustath. Il. 1262, 6 ἀπὸ δρυὸς καὶ ἀπὸ πέτρας¹ Macar. 3, 40 δρυὸς καὶ πέτρας λόγοι; see Woelfflin ALL. 6, 458 and SILEX I.

[ROMA. Auson. ord. nobil. urb. 8, 61 *illa potens opibusque valens, Roma altera quondam.*]

ROSA 1, p. 302. Alcuin ep. 117 (M. 100, 351 C; comp. ep. 147, ibid.) *rosa inter spinas nata gratiam habere dignoscitur*; Petr. Chrys. serm. 49 (M. 52, 338 C) *sicut in spinis rosa*; compare Ovid a. a. 2, 116 *et riget amissa spina relictæ rosa*; Damas. pap. (M. 13, 416 B) *si vis tu spinas sumere, sume rosas*. For similar proverbs in Greek see Schmidt, p. 121; anthol. Pal. 11, 53 τὰ ῥόδον ἀκμάζει βαιὼν χρόνον· ἦν δὲ παρέλθη | ζητῶν εὐρήσεις οὐ ῥόδον, ἀλλὰ βάτον.

ROSA 2, Szel. p. 17. Sen. d. 7, 11, 4 *vide eosdem in suggestu rosæ despectantis popinam suam*; ep. 82, 3 *aeque qui in odoribus iacet mortuus est quam qui rapitur unco*; eleg. ad Maec. 1, 94 *victor odorata dormiat neque rosa*; compare sen. d. 4, 25, 2 *questus est quod foliis rosæ duplicatis incubisset*; similarly with *pluma*; Vict. Vit. 1, 43 p. 19, 11 (Petsch.) *dormire quasi super lectum plumis stratum omnibus videbatur*; Sen. d. 1, 3, 10 *tam vigilabat in pluma quam ille in cruce*; Cypr. ep. 1, 218 (M. 4, 222) *vigilat in pluma*; Alan. de Insul. lib. parab. 4 (M. 210, 589 C) *qui iacet in plumis*; append. prov. 3, 54 κύων ἐν ῥόδοις· ἐπὶ τῶν μὴ αἰσθανομένων ἐν μεγάλοις ὄντων.

ROSA 3. Pers. 2, 38 *quicquid calcaverit hic, rosa fiat*, (see Jahn's note); Ovid ex Pont. 2, 1, 35 *quaque ierit . . . | saxaque roratis erubuisse rosis*; Claud. 29, 90 (Jeep) *quacumque per herbam | reptares, fluxere rosæ*; the opposite of Saufinius, Petron. 44 *is quacumque ibat, terram adurebat*, or of Invidia, Ovid m. 2, 792 *quacumque ingreditur, florentia proterit arva, exuritque herbas*.

ROSA 4. Ovid am. 3, 7, 66 *hesterna languidiora rosa*, is perhaps proverbial.

ROSA 5. Ovid rem. am. 46 *et urticae proxima saepe rosast*; Alan. de Insul. lib. parab. (M. 210, 582 A) *fragrantes vicina rosas urtica perurit*; compare ex Pont. 4, 4, 4 *mixta fere duris utilis herba rubis*; compare ROSA 1, and MEL 3.

¹ Kurtz, p. 309.

RUMPERE, p. 303. Cic. ad Attic. 4, 16, 14 dirumparis licet; 7, 12, 3 dirumpor dolore; in Vatin. 16; Plaut. Bacch. 603 dirump-tum velim; Truc. 701 laetitia differor; Propert. 1, 16, 48 alterna differor invidia; Sen. d. 6, 22, 5 non rumperetur super cineres Cn. Pompei constitui Seianum; Ovid rem. am. 389 rumpere, Livor edax.

SABINA, p. 304. Hor. ep. 2, 1, 25 vel Gabiis vel cum rigidis aequata Sabinis; Stat. silv. 5, 1, 22 velut Apula coniunx | agricolae parci vel sole infecta Sabino; Ovid met. 14, 797 nequiquam rigidis promissa Sabinis; fast. 1, 343 ara dabat fumos herbis contenta Sabinis; compare fast. 4, 741 and Prop. 4, 3, 58, with Rothstein's note; Claudian. 15, 106 mallet tolerare Sabinos | et Veios; Hildebert. carm. misc. 1334 (M. 171, 1408 C) redoletque Sabinam | non levis incessus nec datus arte decor; (1371 B) vera Sabina; (1529 B) par esto Sabinis, | regnet et in tenera facie matrona severa; with the general idea compare Maxim. eleg. 5, 40 Tusca simplicitate.

SAGITTA 1, p. 305. Hier. ep. 125, 19 sicut enim sagitta si mittatur contra duram materiam nonnumquam in mittentem rever-titur et vulnerat vulnerantem; Sen. ep. 102, 7 in nos nostra tela mittuntur; compare TELUM.

SAGITTA 2, Szel. p. 6. Lucan 1, 229 it torto Balearis verbere fundae | ocior et missa Parthi post terga sagitta; Sidon. Apoll. c. 23, 343 non pulsa Scythico sagitta nervo; Valerian. homil. 5 (M. 52, 707 B) multo enim velociores sagittis sunt; Claud. rapt. Proserp. 1, 285 Aethonque sagitta | ocior; Grat. cyneg. 204 ocior adfectu mentis pinnaque; Laurent. Veron. de bell. Balear. 2 (M. 163, 525 A) ecce Moabidae, pedibus vectantur equinis | ut solet a nervo dimissa venire sagitta | quando suum Parthus sinuat violentius arcum; Sil. Ital. 15, 570 velocior arcu; Aetn. 407 ferro citius; compare Ovid met. 7, 777 nec ocior illo | hasta nec exutae con-torto verbere glandes; Lucan 1, 230; see Woelfflin, ALL. 6, 456.

SALUS, p. 307. Compare for a similar figure Plaut. Poen. 846 qui ipse hercle ignaviorem potis est facere ignaviam; compare Asin. 268 ut ego illos lubentiores faciam quam Lubentias, and see VERUS.

SAMIUS, p. 307 n. Auson. Epigr. 2, 2 atque abacum Samio saepe ornasae luto.

SANNA, p. 307. Schol. Pers. 1, 59 quasi sannam facientes.

SAPIENS 1, p. 308. Compare Sen. apoc. 5 (Hercules) putavit sibi tertium decimum laborem venisse; in anthol. Pal. 9, 506, Sappho is spoken of as the tenth muse.

SARCINA 1, p. 308. With Varro r. r. 1, 1, 1 compare Seneca ep. 19, 1 incipiamus vasa in senectute colligere; compare Plaut. Pseud. 1033 cor conligatis vasis expectat; Plin. ep. 4, 1, 2 atque adeo sarcinulas alligamus.

SARCINA 2. Ennod. p. 342, 4 (H.) fit enim ad portandum facilis sarcina, quam multorum colla sustentant; compare our proverb 'Many hands make light work'.

SARDANAPALUS, Sonny, ALL. 8, 491. Sid. Apoll. c. 9, 29 nec quam divite, cum refugit hostem | arsit Sardanapalus in favilla; Ioh. Sar. enthet. 1746 (M. 199, 1002 C) Exspecta modicum: Sardanapalus erit; Petr. Damian. ep. 1, 13, 17 (M. 144, 219) ipse velut alter Sardanapalus; Graux *Rev. Phil.* 2, 221 ἡ Σαρδαναπάλλον τράπεζα; see Wiesenthal, p. 58.

SARDONIUS, p. 308. Cic. ad fam. 7, 25, 1 rideamus γέλωτα σαρδόνιον. Plat. rep. 337 A; Eustath. Il. 1893, 4 and 21¹ Σαρδόνιος γέλως; see H. Koch II. p. 24.

SARTUS, p. 309. See Preuss, p. 107, who cites sarta, tecta frequently from the digest.

SATURNALIA, p. 310. Compare Theokr. 15, 26 ἀεργοῖς αἰὲν ἑορτά; see Tribukait, p. 9.

SAXUM 1, p. 310. Plaut. Truc. 56 quod petra debeatque amans scorto suo; Hegesipp. 5, 16, 175 saxis duriores; Nov. Avian. 1, 3; Alcuin vit. S. Will. 9, 189 (M. 101, 699) homo . . . omni lapide durior; Columban. serm. 10, 1 (M. 80, 247 C) durum et lapideum cor; Sisebut. vit. S. Desid. 9 (M. 80, 383 D) cor saxeum; Bonifat. Mogunt. ep. 63 (M. 89, 766 B) tam saxei vel tam ferrei pectoris; Hincmar. ep. 2 (M. 126, 32 C) dūrior saxo; Anselm Cant. ep. 1, 76 (M. 158, 1145 C) si cor meum esset lapide durius; Hildebert. carm. misc. 1353 (M. 171, 1428 B) tua mens . . . saxeā; Steph. Torn. ep. 3, 262, 379 quis enim sit tam ferrei cordis, lapidei pectoris; Adam. Pers. ep. 11 (M. 211, 622) ex durtitia cordis lapidei; Theokr. 10, 7 πέτρας ἀπόκομμ' ἀτεράμνω; anthol. Pal. 5, 41, 2 τίς ψυχὴν λιθίνην εἶχε; see Tribukait, p. 36, Woelfflin, ALL. 6, 458.

SAXUM 2, p. 310. Ioh. Sar. Polycrat. 7, 9 (M. 199, 654 A) marmoreum putes.

SAXUM 4. For Greek parallels see Schmidt, p. 46.

SCABIES, p. 310. Varro Catus 29 (Riese, p. 248) saepe enim unus puer petulans atque impurus inquinat gregem puerorum; Bonifat. Mogunt. ep. 57 (M. 89, 753 C) ne forte una ovis morbida

¹ Kurtz, p. 318.

totum gregem contaminet; Thom. Cant. ep. 122 (M. 190, 595 D) una ovis morbida gregem fidelium contaminare posset.

SCELUS 2 (compare VIRTUS). Sen. ep. 97, 14 quoniam sceleris in scelere supplicium est; ep. 87, 24 atqui maximum scelorum supplicium in ipsis est.

SCINTILLA, p. 311. Optat. mil. 3, 9, p. 93, 1 (Ziwsa) in qua incendium de scintilla conflatum est; Valerian. homil. 6 (M. 52, 711) sic denique scintilla quamvis parva flammam evomit, et ex nihilo exorta magna frequenter movet incendia; Petr. Ven. ep. 2, 6 (M. 189, 199 C) quando ex modica scintilla vos multum flammam monstratis; Ioh. Sar. carm. de membr. (M. 199, 1008 A) nam de scintilla magnum foveat et movet ignem; compare Plaut. Trin. 678 ne scintillam quidem relinques, genus qui congliscat tuum.

SCINTILLA 2, (compare GUTTA 1, p. 156 Otto). Ennod. ep. 8, 39 p. 225, 19 (H.) si vivit amoris scintilla polliciti; incert. Sax. poet. de gest. Car. Magn. 5 (M. 99, 725 A) si qua meam scripturarum scintillula mentem | artis et illustrat.

SCIRE 2, p. 312. Apul. apol. 52 prudens et sciens delinquis; Paulin. Nol. ep. 42, 5, p. 363, 8 (H.) sciens prudensque; Salvian. de gub. dei. 6, 32; Ulp. dig. 42, 6, 7;¹ Thom. Cant. ep. 4 (M. 190, 440 C); compare Ps.-Cypr. de dupl. martyr. 28, p. 239, 28 (H.) sciens et volens; Sen. Herc. Fur. 1308 volens sciensque; d. 3, 16, 4 exercitatus et sciens (ut, Gertz); Ter. Heaut. 633 te inscientem atque imprudentem dicere et facere omnia; Phorm. 660 utrum stultitia facere ego an malitia | dicam, scientem an imprudentem, incertus sum; see Kaibel, Hermes 17, 412.

SCIRE 3. Othlo lib. prov. 12 (M. 146, 318 C) magna pars intelligentiae scire quid nescias; Ps.-Baeda lib. prov. (M. 90, 1102); Fulgent. myth. 1, 22 primum, itaque, ego scientiae vestibulum puto, scire quod nescias; Hier. ep. 53, 7 imo, ut cum stomacho loquar, ne hoc quidem scire quod nescias; ep. 53, 8; adv. Rufin. 3, 31.

[SCIRE 4. Arnob. adv. nat. 7, 9, p. 243, 20 (Reiff.) numquam sciens aut nesciens tuum numen maiestatemque violarim; Gelas. I. ad episc. Dard. 36 sive scientes sive nescientes; cf. PRAESENS.]

SCIRPUS, p. 312. Petr. Dam. ep. 6, 8, 193 (M. 144, 388) et hoc non ut scirpi nodum, quo liber erat, absolveres; Alan. de Insul. lib. parab. 3 (M. 210, 587 B) nolumus in scirpo, quo non est, quaerere nodum.

¹ Preuss, p. 105.

SCYLLA. Hildebert. *carm. indiff.* 1365 (M. 171, 1441 C): Roma nocens | Scylla rapax; Ioh. Sar. *carm. de membr.* (M. 199, 1005 C) (venter) et sorbet omnia Scylla vorax.

SCYTHA, p. 315. For Greek parallels see J. Koch, p. 44.

SECUNDUS. Cic. *Brut.* 242 Q. Arrius qui fuit M. Crassi quasi secundarum; Hor. *sat.* 1, 9, 45; Sen. d. 5, 8, 6 optimum iudicat quicquid dixisset, sequi et secundas agere, ben. 2, 29, 3; Symmach. *ep.* 8, 15 secundae igitur mihi partes relictæ sunt; compare our expression 'to play second fiddle'; for the opposing idea note Ter. *Eun.* 151 sine illum priores partis hosce aliquod dies | apud me habere; Sen. ben. 4, 2, 2 primæ partes eius sunt, ducere debet.

SEGES 2, p. 315. Sen. *ep.* 81, 1 is cited by Gillebert. *ep.* 1, 90 (M. 184, 289 C).

SEMEL 2. Quintil. 5, 10, 90 nam ex pluribus ad unum et ex uno ad plura, unde est quod semel et saepius; 7, 8, 3 an, quod semel ius est, et saepius; see Preuss, p. 33; Nepos. *Epam.* 7, 3 and Nipperdey-Lupus ad. loc.

SENEX 1, p. 316. The Greek proverb *dis paides oi gerontes*, is cited by Auson. *ep.* 22, p. 261, 2 (Peiper); see H. Koch II. p. 7; Eustath. *Il.* 1706, 4;¹ compare Plaut. *Merc.* 976 vetus puer.

SENEX 3, p. 317. Plin. *ep.* 4, 20, 1 cognovi te . . . cumque plurimum scias cotidie tamen aliquid addiscere. ita senescere oportet virum, etc.

SERIOUS. Hor. *carm.* 2, 3, 26, versatur urna serius ocus. This is a proverbial expression according to Kraut.²

SERVIRE. Ps.-Cypr. p. 155, 2 (H.) de duod. abus. 3 unde et in proverbio apud veteres habetur quod serviri nequeat qui prius alicui servitutem praeberere denegat.

SERVUS 1, p. 319. Ioh. Sar. *Polycrat.* 8, 12 (M. 199, 757 B) quotes Macrobian. *sat.* 1, 11, 13. Ps.-Publil. *Syr.* 314 (Fr.) quot servi, totidem multis sunt hostes domi.

SERVUS, n. 2, p. 320. See Greg. *Cypr. Leid.* 2, 11 *ἐλάφειος ἀνὴρ* and Leutsch's note.

SERVUS 2. Plaut. *Pers.* 648 servi liberique amabant; Nep. *Them.* 6, 5 omnes, servi atque liberi; compare our phrase 'bond and free', though we can hardly consider it proverbial; compare, however, Otto, *PUER*, p. 289.

¹ Kurtz, p. 311.

² Ueber das vulgäre Element in der Sprache des Sallustius, Blaubeuren, 1881, p. 7.

SIBYLLA 2, p. 321. Claudian. 19, 38 (Jeep) ad propriam cladem caeca Sibylla taces? See Wiesenthal, p. 50.

SIDUS 1, p. 321. Ovid trist. 4, 10, 108 quot inter | occultum stellae conspicuumque polum; Cassiod. var. 1, 10, 4 tanto amplius indubitanter augetur, quantitate numerabili . . . stellae lucidae concluduntur; Hildebert. carm. misc. 1330 (M. 171, 1403 C) non tot nox stellas . . . habet, crimina quot species.

SIDUS 2 n., p. 322. Ovid met. 1, 499 sideribus similes oculos; compare Stat. Achill. 2, 135 sidereis divarum vultibus; Mart. 4, 42, 7 lumina sideribus certent; Sulpic. Sev. ep. 2, 3.

SILENTIUM. Hor. c. 3, 2, 25 est et fideli tuta silentio | merces appears to be a translation of the Greek proverb Apost. 7, 97 ἔστι καὶ συγῆς ἀκίνδυνον γέρας; CIG. 3, 6308; see Leutsch's note.

SILEX 1, p. 322. Ennius trag. 130 (Ribb.) lapideo sunt corde multi; 66 (Ribb.) sed quasi ferrum aut lapis durat; Mart. 11, 60, 8 at Chione non sentit opus nec vocibus ullis | adiuvat; absentem marmoreamque putes; Auson. epigr. 11, 2 (Peiper) semper saxeus ipse fuit; Bonifat. Mogunt. ep. 63 (M. 89, 766) non simus ergo tam saxeus vel tam ferrei pectoris; incert. Sax. poet. de gest. Car. Magn. 5 (M. 99, 725) Saxonum saxea corda; Hildebert. carm. misc. 1314 (M. 171, 1385 C); Petr. Dam. ep. 2, 13, 84 (M. 144, 286) duri ac lapidei homines designantur; Petr. Ven. ep. 4, 18 (M. 189, 344 D) non adeo lapidei sumus ut non sentiamus; Gaufrid. ep. 47 (M. 205, 881 A) non sum tamen adeo lapideus . . . et siccus; Eustath. Il. 1940, 1 σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθιο;¹ Aristoph. Vesp. 280, λίθον ἔψεις; see Crusius, Herond. p. 145 and C. H. Müller, l. c. p. 37; compare Tibull. 2, 4, 9 o ego ne possim tales sentiri dolores | quam mallem in gelidis montibus esse lapis.

SILEX 2, p. 322. Venant. Fort. c. 5, 6, 5 quis enim flenti non crederet, quem lapis non genuit; PLM. 4 epigr. 188 p. 185 Baehr., thema Verg. (compare Aen. 4, 366) durae tigres lapidesque sinistri | te genuere virum.

SILEX 3, p. 322. Compare CIL. 6, 21521 (carm. epigr. 1109, 6 B): me desertum ac spoliatum | clamarem largis saxa movens lacrimis.

SILVA 1, p. 323. This proverb was extensively used in mediaeval Latin; Alcuin ep. 41, 49 (M. 100, 203 C; comp. ep. 11) quod facio insipiens contra philosophicum proverbium ligna in silvam ferens; ep. 76 (256 D) ego vero veteris immemor proverbii 'non

¹ Kurtz, p. 318.

feres ligna in silvam'; Servat. Lup. ep. 1 (M. 119, 432); Fulbert. Carnot. ep. 3 (M. 141, 193 B) poteram a planis arvis ligna in silvam vel aquas in mare comportare; Petr. Ven. ep. 2, 12 (M. 189, 202 A) secundum vulgare proverbium stolidissimum videatur humeris ligna ad silvam deferre; ep. 4, 17 (337 D) ut vulgo dicitur Minervam docere vel ligna ad silvam . . . deferre; ep. 4, 43 (382 B) videor, ut dicitur, Minervam docere, videor ligna ad silvam convehere; Steph. Torn. ep. 2, 43, 59 (M. 211, 343) quasi in silvam ligna ferens; Phil. Harveng. ep. 20 (M. 203, 165 C) non attendens quod in silvam ligna ferre otiosum . . . iudicatur; see Diogen. 7, 68, Macar. 6, 100 and Leutsch's notes; compare also Ovid ex Pont. 4, 2, 9 quis mel Aristaeo | . . . det.

SIMIA, p. 323. Plaut. Most. 886 (B.); vide ut fastidit simia; Sidon. Apoll. ep. 1, 1, 2 oratorum simiam nuncupaverunt; Cic. ad fam. 7, 2, 3 hic simiolus; see Schmalz, p. 41.¹

SINUS 2, p. 324. Compare Sen. ben. 7, 28, 3 si te diligenter excusseris, in sinu invenies.

SINUS 2, p. 324. See Heraeus.²

SIREN, p. 324. Fur. Bibac. frag. 1 (Baehr.) Cato grammaticus, latina Siren; Aldh. diplom. 3 (M. 89, 310) garrulo Sirenarum carmine spreto; Nicol. Clar. ep. 33 (M. 196, 1625 A) si has Sirenes usque in extremum dulces audieris; Phil. Harveng. ep. 13 (M. 203, 100 B) te in huius saeculi pelago naufragoso mortifera Sirenarum dulcedo retinebat; Petr. Bles. ep. 140 (M. 207, 418 B) nugae canorae et Sirenes usque in exitium dulces; Paul. Silent. anthol. Pal. 5, 241, 7 κείνο τὸ Σειρήνων γλυκερώτερον; anth. Pal. append. 2, 261, 1; 550, 5; incert. poet. CIG. 6268, 1 ἡ πολὺ Σειρήνων λιγυρωτέρη; see Schmidt, p. 50, J. Koch, p. 50, for further examples from Greek.

SISYPHUS, p. 325; for Greek parallels, see Wiesenthal, p. 52.

SOCRATES, as a type of philosopher; Plaut. Pseud. 465 conficiet iam te hic verbis ut tu censeas | non Pseudolum sed Socratem loqui; Hor. c. 3, 21, 9 quamquam Socraticis madet | sermonibus; Propert. 2, 34, 27; Plin. ep. 3, 12, 1 (cena) Socraticis tantum sermonibus abundet; Pers. 5, 37 Socratico . . . sinu; compare Petron. 128 quod me Socratica fide diligis and 5, v. 13 Socratico plenus grege.

SOL 1, p. 326. Sen. ben. 4, 26, 1 nam et sceleratis sol oritur; for the thought compare Sen. 2, 28, 3 optimorum virorum

¹ Ueber den Sprachgebrauch des Asin. Pollio, München, 1890.

² Die Sprache des Petron. u. die Glossen, p. 31.

segetem grando percussit; Alcuin ep. 34 (M. 100, 191, A) et sicut—sol omnibus lucet.

SOL 2, p. 326. Ps.-Lactant. de mort. persec. 18, 12, p. 194, 5 (Brandt) illum saltatorem temulentum, ebriosum cui nox pro die est et dies pro nocte.

SOL 4, p. 326. Propert. 4, 1, 143 illius arbitrio noctem lucemque videbis: | gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet; compare Lactant. instit. 5, 19, 8 quid ergo non diem noctem vocant, solem tenebras, and the famous scene in the Taming of the Shrew.

SOL 5, p. 327. Sen. ep. 92, 17 igniculum nihil conferre lumini solis; Ennod. vit. S. Epiph. p. 366, 16 (H.) quis quaerat noctis lampadam ubi solis iubar effulgerat; pro Syn. 2, p. 295, 23 nescitis stolidi, solem facibus non iuvare; Tertull. apol. 46 (233) quis enim philosophum sacrificare aut deierare aut lucernas meridie vanas proferre compellit. Petr. Cell. ep. 150 (M. 202, 594 A) superflua enim sunt impendia lucernae ubi sol meridianus lucet in virtute sua; ep. 1, 52 (479 B) nec enim praesumo docere Minervam vel in sole radios ponere; ep. 83 (531 B) quid faceret facula fumibunda inter astra lucentia; Steph. Torn. ep. 2, 43, 59 (M. 211, 343) quasi solem certans facibus adiuvaré; compare Petr. Dam. vit. S. Odil. 400 (M. 144, 925) superfluum quippe est lucernam manibus adhibere, dum micantium stellarum conaris signa distinguere.

SOLON, as a type of energy or severity; Plaut. Asin. 599 nunc enim esse | negotiosum interdus videlicet Solonem; Pers. 3, 78 aerumnosique Solones; of legal ability, Sidon. Apoll. ep. 5, 5, 3 novus . . . Solon.

SOLUS 1, p. 328. Plaut. Poen. 891 hic soli sumus.

SOMNIUM, p. 328. Plaut. Men. 1047 haec nilo esse mihi videntur setius quam somnia; Curt. 4, 1, 23 somnio similis res . . . videbatur.

SOROR. Plaut. Truc. 437 germanae quod sorori non credit soror; compare UXOR.

SPARTACUS. Sidon. Apoll. ep. 3, 13, 10 per hunc Spartacum quaecumque sunt clausa, franguntur.

SPECULUM 1. Hrosuitha Mon. com. Gall. act. 1, sc. 2 (M. 137, 979 D) si enim ut dicitur, speculum mentis est facies, 'the face is the mirror of the mind'; Cic. Pis. 1 vultus denique totus qui sermo quidam tacitus mentis est; see Otto, FRONS 1.

SPECULUM 2. Plaut. Most. 644 [aedis] speculoclaras, candorem merum.

SPERARE 2, p. 330. Compare Suet. Ner. 23 (citing Nero) omnia se facienda fecisse sed eventum in manu esse Fortunae; Ovid her. 19 (20), 44 exitus in dis est; met. 7, 23 vivat, an ille | occidat, in dis est.

SPES 2, p. 330. Compare anthol. Pal. 9, 620, 4 ἐλπίς ἀληθείης ἐστὶ μελιχροτέρη.

SPHINX. Cassiod. var. 7, 7, 4 facilius enim aestimare Sphingae aenigmata comprehendere potuisse quam raptoris fugacem praesentiam reperire.

STATUA, p. 331. Ioh. Sar. Polycrat. 7, 9 (M. 199, 654 A) quavis statua taciturnior.

STENTOR, p. 331. For Greek parallels see Wiesenthal, p. 45.

STIMULUS 1, p. 331. Beat. Petr. ep. 3 (M. 201, 1393 C) ad insipientiam sibi contra stimulum calcitrantes; Steph. Torn. suppl. ep. 13 (M. 211, 551) tamquam contra stimulum calcitrare audemus; for Greek parallels see J. Koch, p. 10.

STIPES, p. 332. Arnob. 2, 22, p. 66, 11 (Reiff.) ligno . . . obtunior; Sidon. Apoll. ep. 5, 7, 4 ad iudicandum lignei; Hier. adv. Rufin. 1, 30 (M. 23, 440 C) ad unum stipitem cuncta iacula dirigo.

STUDIUM, p. 332. Stat. silv. 2, 2, 73 sua cuique voluptas; Ioh. Sar. Polycrat. 7, 3 (M. 199, 639 C) et in hunc modum voluptate sua trahuntur plurima. Verg. ecl. 2, 65 is cited by Augustin. ep. 17, 3 (M. 33, 84) and by Abbo Flor. ep. 14 (M. 139, 442 D); see also Tribukait p. 24.

STYX. Ovid met. 11, 500 Stygia modo nigrior unda; compare Arnob. adv. nat. 2, 30 p. 72, 22 (Reiff.) tenebras Tartareas.

SUCCESSOR. Vulcac. Avid. Cass. 2, 2 scis enim proavi tui dictum: successorem suum nullus occidit.

SUDOR, p. 334. Sen. d. 7, 25, 8 sanguis et sudor; Plin. n. h. 10, 198; see Woelfflin, ALL. 3, 452.

SULLA 1, p. 334. Lucan 1, 326 et docilis Sullam sceleris vicisse magistrum.

SUMMUS 2. Publil.-Syr. 548 quicquid futurum est summum, ab imo nascitur; 390 necesse est minima maximorum esse initia (see Friedrich's note, p. 200); CIL. 4, 1870 necesse est minima maximorum esse initia.

[SUPRA 2. Ter. Andr. 120 nil supra; Eun. 427 ut nil supra; Macedonius ad August. ep. 154, 1 (M. 33, 666) ut nihil supra sit; compare Cic. ad Attic. 13, 19, 3 ut nihil posset ultra; ad fam. 14, 1, 4 ut nihil possit ultra. The expression may be held quasi-proverbial.]

SURSUM, p. 336. See Preuss, p. 29; for the use of *ἀνω κάτω* in Greek, H. Koch II. p. 25.

SUS I, p. 336. Compare Plaut. Asin. 430 erus in hara, haud aedibus, habitat.

SUUS, p. 337. Plin. n. h. 28, 67 sua cuique autem, quod fas sit dixisse, maxume prodest.

SYBARIS, p. 338. Ioh. Sar. Polycrat. 8, 2 (M. 199, 713 D) frugalitas apud Sybaritas fortassis odio foret; τὸ Συβαριτῶν δαΐτας, see Graux Rev. Phil. 2, 221.

TACERE I, p. 338. Hier. ep. 109, 2 ut qui loqui nescit, discat aliquando reticere; Othlo lib. prov. 19 (M. 146, 334 B) tacere qui nescit, nescit et loqui; dial. 50 (134 A); Ps.-Baeda lib. prov. (M. 80, 1111); Alvar. Cord. ep. 20 (M. 121, 513 A) dum loqui nescis, tacere non vales; Nicol. Clar. ep. 4 (M. 196, 1598 A) quid eloquentia, si loqui et tacere non novimus; Hildebert. de quat. virt. (M. 171, 1062 C) rarius ipse loqui disce, tacere magis.

TACERE 2, p. 339. Paulin. Petr. vit. Mart. 3, 336 cor clamat, si lingua tacet; Ennod. Euch. p. 395, 13 (H.) muti loquimur et clamantes tacemus; Claud. Mar. Vict. Aleth. 3, 596 res ipsa tacens loquitur; Orient. common. 1, 450 solent ore tacente loqui; Maxim. Taur. homil. 115 (M. 57, 521) tacebat quidem lingua sed spiritu loquebatur; Theobald. Stamp. ep. 1 (M. 163, 759) tacentes clamamus (citing Augustin.).

TACERE 3, p. 339. Ennod. ep. 9, 6, p. 232, 19 (H.) clamant silentia sua; amic. ad amic. ap. Thom. Cant. ep. 382 (M. 190, 718 D) respondit quod nostrae gentis proverbium; quod taciturnus spiritum praetendit confitentis; compare Caecil. 248 (Ribb.) innocentia eloquentiast.

TACERE 5 (compare TACERE 1). Ps.-Sen. de mor. 104 auribus frequentius quam lingua utere; Columban. monost. 33 (M. 80, 288) saepius auditu instrueris quam voce fruaris; Alcuin ep. 82 (M. 100, 267 C) sciens dictum esse saepius auribus quam lingua utendum; compare Pompon. 12 (Ribb.) atque auscultare disce, si nescis dicere; Dem. Cleob. 4 φιλήκοος ἴσθι μάλλον ἢ φιλόλαλος; see Brunco p. 31.¹

TAGUS, p. 340. Eumen. act. grat. Constant. 14 (M. 8, 652 B) quis Tagus quisve Pactolus tanto fluxerunt auro; Claudian. 22, 230 (Jeep) fulvaeque intexta micantem | veste Tagum; 12, 32 (Jeep) Tagus intumescat auro; compare HERMUS and PACTOLUS.

¹ Zwei lat. Spruchsammlungen, Bayreuth, 1885.

TANAQUIL, Sonny, ALL. 9, 77. Auson. ep. 31, 192 p. 301 (Peiper) nec Tanaquil mihi sed Lucretia coniunx.

TANTALUS n., p. 340. Apul. deo Socr. 22 Tantali vice in suis divitiis, inops, egens, cited by Ioh. Sar. Polycrat. 6, 28 (M. 199, 632 D); for the proverbial use of the name Tantalus in Greek, see Koch, p. 47, Schmidt, p. 45, Wiesenthal, p. 15.

TARENTUM, p. 340. Compare Titin. 183 (Ribb.) Tarentinorum hortorum odores qui geris; compare PAESTUM.

TARTARA. Arnob. adv. nat. 2, 30 p. 72, 22 (Reiff.) tenebras Tartareas; anthol. Pal. 9, 289, 3 *χθονίης δυοφερώτερα νυκτός*; compare our 'Egyptian darkness'; Orest. trag. 492 Tartareis . . . tenebris; Dracont. 3, 402.

TAURUS 4. Sen. ben. 3, 27, 1 tauri et vituli omnes idem optant, that is, all, young and old (compare Otto, PUER). For a similar use of *vitulus* for a young man see Plaut. Asin. 667 agnellum, haedillum me tuom dic esse vel vitellum; Hor. c. 2, 8, 21 te suis matres metuunt iuvenis.

TAURUS 5. Ovid a. a. 2, 341 quem taurum metuis, vitulum mulcere solebas, has proverbial coloring.

TELUM 1, p. 342. Ovid am. 2, 14, 3 si sine Marte suis patiuntur vulnera telis; a. a. 3, 590 nec dubito, telis quin petar ipse meis; Sen. ep. 102, 7 in nos nostra tela mittuntur; d. 6, 20, 5 ut etiam de suo perirent; Trebell. Poll. tyr. trig. 8, 7 addidisse vero dicitur interemptor: hic est gladius quem ipse fecisti; Dracont. 4, 35 (PLM. 5, 137); Ioh. Sar. ep. 99 (M. 199, 90 B) quia nihil turpius est quam suis armis expugnari et quasi mucrone proprio iugulari; Gualbert. act. 211 (M. 146, 893 B) in nos nostrae reflectuntur sagittae; anthol. Pal. 10, 111 *ὁ φθόνος αὐτὸς ἐαυτὸν ἐοῖς βελέεσσι δαμάζει*; compare SAGITTA, Otto, p. 305.

TEMPUS 4, p. 343. Varro frag. hebd. 6, 3 (Baehr.) 'tempus nosce', inquit Mitylenis Pittacus ortus.

TEMPUS 5. Anth. Pal. supp. 4, 4, 1; Pythag. 47 *ἔσθι ὥς οὐδεμία προσποίησις πολλῷ χρόνῳ λανθάνει*; see Schenkl, Wiener Stud. 8, H. Koch II., p. 17.

TEMPUS 6, p. 343. Rather. Ver. ep. 5 (M. 136, 660 C) o tempora, o mores.

TEMPUS 7. Anthol. Pal. 9, 51, 1 *αἰὼν πάντα φέρει*.

TENEBRAE, p. 343. Plaut. Pseud. 981 credo, in tenebris conspicatus si sis me, abstineas manum.

TENEDIUS p. 343. Compare Sen. ep. 88, 38 ostendam multa securibus recidenda.

TERRA 1, p. 344. Sen. d. 7, 11, 4 terrarum ac maris, ut isti vocant, bona conquirentis (Gertz, concoquentis); Apul. florid. 15 remedia mortalibus latis pecuniis terra caeloque et mari conquistata; Paulin. Nol. ep. 16, 10 p. 124, 3 (H.) omnibus caelo terraque regionibus pervagata cogitatione; Gell. 6, 16, 1 quae elluones isti terra et mari conquirunt.

TERRA 2, p. 344. Lactant. instit. 1, 11, 55 ignotis parentibus natos terrae filios nominemus; compare Iuven. 6, 13 qui rupto robore nati | compositive luto nullos habuere parentes.

TESTA, p. 346. Hor. ep. 1, 2, 69 was a favorite quotation among mediaeval writers. It is found in Ivo Carnot. ep. 7 (M. 162, 17 C); Abaelard. ep. 9 (M. 178, 327 D); Nicol. Clar. ep. 38 (M. 196, 1635 A); Ioh. Sar. Polycrat. 6, 4 (M. 199, 595 C); 7, 9 (655 B); metal. 2, 7 (865 A); vit. S. Ans. 4 (1014 B); Petr. Bles. ep. 101 (M. 207, 312 B).

THRAX. The Thracians were proverbially quarrelsome, rough, and uncultivated; Hor. c. 1, 27, 1 pugnare Thracum est; epod. 5, 14 impube corpus, quale posset impia | mollire Thracum pectora (see Orelli's note to c. 1, 27, 1); Thracian hearts are called *impia* in epod. 5, 14 perhaps in reference to the Greek proverb Diogen. 5, 25 *Θράκες ὄρκια οὐκ ἐπιστάνται*; see Callimach. frag. 109, p. 376 (Schneider); similarly the Scythians are spoken of as fierce; Claudian. 31, 135 (carm. min. 25, 135 Birt) tu quoque neu Scythicas infensis unguibus vias | exercere velis; 11, 25 quis vero acerbis horridior Scythiis? Propert. 3, 16 13 quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris: | nemo adeo, ut noceat, barbarus esse volet; Tibull. 2, 4, 91 barbara nec Scythiae tellus.

[THYESTES 2. Hor. epod. 5, 86 misit Thyesteas preces; Cic. in Pis. 19, 43 Thyestea est ista execratio poetae, may perhaps refer to some proverbial expression.]

THYLE, p. 348. Eumen. panegy. Constant. 7 (M. 8, 627 B) nec Thülen ultimam . . . dignabatur acquirere; see Claudian. 24, 158; 5, 240, (Jeep); Plin. n. h. 1, 4, 104; ALL. 9, 78: 8, 37.

TIBIA. Lact. instit. 3, 14, 1 homo ille quem laudabit invenerit tamquam tibia ad fontem ut poetae aiunt; cf. Ovid fast. 6, 701-3 and see Brandt-Laubmann's index under *proverbia*.

TIGRIS 2, Sonny, ALL. 8, 493. Catull. 64, 154 quanam te genuit sola sub rupe leaena; 60, 1 num te leaena montibus Liby-tinis | aut Scylla latrans . . . | tam dura mente procreavit? Ovid her. 7, 38 te saevae progenuere ferae; met. 8, 120 non genetrix Europa tibi est sed . . . | Armeniae tigres; Sidon. Apoll. c. 5, 530

cuius lac tigridis infans | Hyrcana sub rupe bibit? Venant. Fort. 5, 6, 5 quem non humanitas flecteret quem partus tigridis non effudit; PLM. 4, p. 185 (Baehr.) thema Verg. durae tigrides . . . | te genuere virum.

TIGRIS 3. Claudian. rapt. Proserp. 2, 98 heu, fulvas animo transgressa leaenas; compare TIGRIS 2 and BESTIA 4.

TIMON. Sen. ep. 18, 7 Timoneas cenas et pauperum cellas.

TIMOR. Apul. met. 6, 26 nam timor ungulas mihi alas fecerat, sounds proverbial.

TIMOR 2. Verg. Aen. 4, 13 degeneres animos timor arguit, became a proverbial quotation; Prudent. psych. 248 mens humilis quam degenerem trepidatio prodit; Auson. ep. 31, p. 262, 26 (Peiper); incert. auct. panegy. Constant. (M. 8, 664 A); Schol. Stat. Theb. 1, 445; Ioh. Sar. Polycrat. 7, 18 (M. 199, 684 D); compare Petron. epigr. 98 (PLM. 4, 98 Baehr.) una est nobilitas argumentumque coloris | ingenui, timidas non habuisse manus.

TIPPULA, p. 349. Aldh. de sept. aenig. 14 D (M. 89, 199) sum levior pluma cedit cui tippula lymphae.

TITHONUS, p. 349. See Leutsch on Greg. Cypr. Leid. 3, 13 Τιθωνοῦ γῆρας; Lucian dial. mort. 7, 1 ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ζῆν; Schmidt p. 44, Wiesenthal, p. 50.

TITIUS, p. 349. See R. Heim, JJ. suppl.-bd. 19, 480, n. 1.

TONSOR, p. 350. Thom. Cant. ep. 159 (M. 190, 637, A) perspicua est et, ut dici solet, lippis et tonsoribus patens; Ioh. Sar. ep. 310 (M. 199, 367 B) quod, ut dici solet, lippis et tonsoribus notum sit; ep. 222 (250 B) cum illata sibi iniuria et violentia lippis et tonsoribus nota sit; Steph. Torn. ep. 3, 228, 336 (M. 211, 499) apologus est lippis et tonsoribus patens.

TORQUATUS, as a type of ancient Roman; Sidon. Apoll. ep. 3, 8, 1 Brutos Torquatosque non pariunt saecula mea; Ennod. pro Syn. p. 327, 15 (H.) Curios, Torquatos, Camillos.

TUBER 1, p. 352. Alan. de Insul. lib. parab. 5 (M. 210, 590 C) ulceribus plenum primo se liberet ipsum, | postea verrucas rideat ille meas.

UDUS, p. 353. Ps.-Cypr. de dupl. martyr. 36, p. 244, 26 (H. vol. III) nunc fides multis natat in labiis.

ULIXES, p. 354. Plaut. Men. 902 parasitus . . . | meus Ulixes, suo qui regi tantum concivit mali; see Wiesenthal, p. 52.

UMBRA 3, p. 355. Plin. ep. 1, 23, 1 inanem umbram et sine honore nomen; 8, 24, 4 reliquam umbram et residuum libertatis nomen eripere durum . . . est; Hier. ep. 128, 3 sub nomine religi-

onis et umbra continentiae; ep. 118, 2 ludus et umbra certaminis; Foliot. ep. 79 (M. 190, 798 D) solam libertatis umbram habemus.

UMBRA 4. Alcuin ep. 139 (M. 100, 379 B) quia omnes huius vitae iucunditates velut umbra transeunt; Nicol. Clar. ep. 33 (M. 196, 1623 D) transierunt haec omnia velut umbra et singularis ille splendor velut fumus evanuit; see FUMUS 3.

UNDA. Hor. ep. 1, 2, 22 adversis rerum inmersabilis undis; Catull. 64, 62 (cf. 97); 65, 4; 68, 13; Lucret. 6, 34; 74; 3, 298; Verg. A. 4, 532; 564; 8, 19; Eurip. Medea 362 κλύδωνα κακῶν, Achill. Tat. 3, p. 68 (Jac.) πλήθει βαπτισθῆναι κακῶν; Diogen. 1, 8 ἀγαθῶν θάλασσα; see Leutsch, and Forbiger on Verg. A. 4, 532.

UNGUICULUS, p. 355. Compare Ovid a. a. 3, 794 sentiat ex imis Venerem resoluta medullis | femina; Rufin. anthol. Pal. 5, 14, 3-4 ψαύει δ' οὐκ ἄκροισ τοῖς χεῖλεσιν, ἀλλ' ἐρίσασα | τὸ στόμα τὴν ψυχὴν ἐξ ὀνύχων ἀνάγει.

UNGUICULUS 2. Arnob. adv. nat. 2, 49, p. 87, 1 (Reiff.) quod unius unguiculi nullum perpetiatur dolorem; Sen. n. q. 6, 2, 4 unguiculi nos et ne totius quidem dolor . . . conficit; Fronto ep. ad Ant. 1, 2, p. 96, 14 (Nab.) qui vitam suam pro unguiculo tuo libenter dediderit; compare UNGUIS 4.

UNGUIS 1, p. 355. Hier. in Ps. 1, 5 (M. 24, 29 C) a pedibus usque ad verticem, id est ab imo usque ad summum; Adam. itin. Hier. 2 p. 229, 12 (Geyer) a vertice usque ad plantas; Ioh. Sar. Polycrat. prol. 6 (M. 199, 587 D) a capite . . . usque ad pedes; Nicol. Clar. ep. 38 (M. 196, 1634 A) a planta pedis usque ad verticem; Petr. Cell. ep. 171 (M. 202, 616 D) a capite usque in oram vestimenti; Fredegar. 3, 140, 1 per pede ad petram (per = ab); see Haag p. 75'; add also to Otto's note, p. 355, Aristoph. Plut. 649 ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλὴν with Blaydes' note.

UNGUIS 4, p. 356. Hincmar. ep. 3 (M. 126, 49 D) a quibus . . . vel transverso ut dicitur; ungue; compare Propert. 3, 14, 30 nec digitum angustast inseruisse via; Hier. ep. 132, 12 (Augustin.) stadiis multis . . . aut uno palmo aut digito.

UNGUIS 6, p. 357. Ennod. ep. 5, 8, p. 131, 16 (H.) ad unguem ductus sermo; p. 409, 3 (H.) mores ad unguem ducti; c. 1, 8, 25, p. 530 (H.) formavit ad unguem; Cypr. Gall. gen. 27 hominem nostris faciamus in unguem vultibus adsimilem. Ioh. Sar. Polycrat. 5 prol. (M. 199, 539 A) non solent ad unguem grandia sine mora lustrari; Petr. Cell. ep. 1, 10 (M. 202, 413 D) quod sic

¹ Die Latinität Fredegars, Erlangen, 1898.

ad unguem episcopum abbas redarguere . . . praesumo; Philip. Harveng. ep. 13 (M. 203, 114 A) ad unguem expolitur; compare Sen. ep. 115, 2 iuvenes barba et coma intidos, de capsula totos, 'just out of the band-box'.

UNGUIS 7, Sonny, ALL. 8, 493. Propert. 3, 25, 4 ungue meam morso saepe querere fidem; Sidon. Apoll. ep. 9, 9, 14 digitis . . . Cleanthes propter unguem corrosis; c. 2, 170 arroso quicquid sapit ungue Cleanthes; Augustin. ep. 118, 1 (M. 33, 432) magna mora temporis fatigaret intentionem atque attererent unguis meos; Lucian dial. deor. 22, 1 *δακὼν τὸν δάκτυλον*; see Rowe p. 38.

UNGULA, p. 358. Compare Apost. 12, 63 *δὴ ποδὶ: ἐπὶ τῶν ταχέως ποιοῦντων*; Niceph. Greg. hist. 3, 3, 5 *ἐφυγον ὅλοις ποσίν*.

UNUS 1, p. 358. Sen. ep. 81 8 unus e turba; Claud. Mam. ep. 1 p. 205, 1 (Eng.) etsi non omnium potior, unus ex multis; Euseb. Pamph. vit. Constant. 1, 44 (M. 8, 28 C) porro sedebat in medio tamquam unus e multis.

UNUS 2, p. 358. Ioh. Sar. Polycrat. 7, 24 (M. 199, 703 C) unde Maro ut ab uno discas omnes.

UNUS 5, p. 358. Sen. ep. 120, 22 magnam rem puta, unum hominem agere . . . effice ut possis laudari, si minus, ut adgnosci; ep. 114, 26 quod nemo nostrum unum esse se cogitat; compare Ps.-Baeda lib. prov. (M. 90, 1103) non vivas aliter in solitudine, aliter in foro.

URCEUS, Sonny, ALL. 8, 493. Sid. Apoll. ep. 9, 16, 4 secundum regulam Flacci, ubi amphora coepit institui, urceus potius exisse videatur; Braulio ep. 44 (M. 80, 699) et, ut ait quidam, dum urceum facere nitor, amphoram finxit manus; ep. 11 (658 D); Taio ep. ad Eugen. Toletan. (M. 80, 727) et, ut ait quidam doctissimus, dum figuli rota currente urceum facere nititur, amphoram finxit manus; Phil. Harv. ep. 7 (M. 203, 60 B) amphora coepit institui, currente rota cur urceus exit? Hor. a. p. 22 is cited by Hier. ep. 27, 3.

USUS 1, p. 359. For Greek citations see H. Koch II. p. 17.

UTER, p. 359. Compare Verg. catal. 5 (7), 1 rhetorum ampullae.

UVA, p. 360. Iuven. 2, 81 is cited by Ioh. Sar. Polycrat. 5, 10 (M. 199, 563 A) with the remark, quia a convictu mores formantur: ep. 231 (260 D); Petr. Bles. ep. 94 (M. 207, 294 B); with the thought compare Sen. d. 9, 1, 3 tam malorum quam bonorum longa conversatio amorem induit; see R. Heim, JJ. suppl.-bd. 19, p. 486, n. 1.

UXOR. Pers. 3, 43 quod proxima nesciat uxor; compare SOROR.

VADUM, p. 360. Symmach. ep. 6, 11, 2 aut si res in vado sunt, viam mihi . . . aperite; Hegesipp. 5, 7, 1 eoque fieri ut illius effectu fraudis in vado sit; see Rönsch, *Coll. Phil.* p. 48.

VAS, p. 361. Petr. Bles. ep. 70 (M. 207, 217 D) proverbialiter enim dicitur stultum est vas incrustare sincerum; Steph. Torn. ep. 2, 156, 237 (M. 211, 444) incrustare tendit sinceritatem famae praedicti viri; ep. 2, 164, 254 (453) non veritus incrustare veritatem.

VATES, p. 362. Eurip. Hel. 758 γνώμη δ' ἀρίστη μάντις ἢ τ' εὐβουλία; see Tribukait, p. 6.

VATINIUS. Sen. d. 2, 2, 1 infra Vatinios posuisset; ep. 120, 19 quidam alterius Vatinii, alterius Catones sunt; see CATILINA.

VELLE 1, p. 362. Ovid am. 3, 11, 52 ut, quamvis nolim, cogar amare, velim; Sen. ep. 53, 3 vellet, nollet; ep. 117, 4 velint, nolint; d. 7, 4, 4 velit, nolit; 10, 8, 5 velis, nolis; Calp. Flacc. decl. 29 velis enim nolis; Ennod. vit. S. Epiph. p. 380, 22 (H.) velis nolis; p. 503, 23 (H.) volentes custodiunt et coactae; Sid. Apoll. ep. 9, 4, 3 velis, nolis; 9, 7, 1; 9, 11, 8. Sulpic. Sev. 2, 1, 9 velint, nolint; Auson. epigr. 56, 8 (Peiper) quod volo nolo vocant; Prudent. perist. 10, 70 nolis velisne; Gaius 2, 153, 157 sive velit, sive nolit;¹ incert. auct. panegy. ad Maxim. et Constant. 1 (M. 8, 610 A) velis, nolis; Zacch. Christ. consult. 1, 29 (M. 20, 1098 B) velint, nolint; Hier. adv. Iovin. 2, 21 velis, nolis; ep. 48, 11 velitis, nolitis; Augustin. ep. 145, 8 (M. 33, 595) velint, nolint; Columban. serm. 3, 3 (M. 80, 237) velis, nolis; Fredegar. 1, 80, 14 vellit, nollit; 3, 159, 17 vellint, nollint²; Gelas. I. adv. Pelag. haer. 81; Bonifat. Mogunt. serm. 7 (M. 89, 857 A) velit aut nolit; Rather. Ver. praeloq. 3, 6 (M. 136, 225 C) velis, nolis; Dudo Decan. de gest. Norm. duc. prooem. (M. 141, 614 A) nolens volensque; Hermann. carm. de conflict. ov. et lin. (M. 143, 445 B) velis, nolis; Petr. Dam. ep. 1, 15, 29 (M. 144, 231) velint, nolint; ep. 6, 7, 191 (386) et velle, nolle, te suscipere non coegi; serm. 11, 54 (562) velit, nolit; Gualbert. act. 79 (M. 146, 845 A) velim, nolim; act. 349 (945) velis, nolis; Goffrid. Vindoc. ep. 4, 18 (M. 157, 161 C) velit, nolit; Bernard. Clar. (M. 183, 490 C); Thom. Cant. ep. 38 (M. 190, 499 C) velit, nolit; Alcuin, ep. 18 (M. 100, 174 D) volenti et nolenti; ep. 22 (184 D) volentes

¹ Rhein. Mus. 37, 88 ff.

² Haag, p. 61.

nolentes; ep. 225 (732 D) dum volens dum nolens aeternus erit; ep. 277 (850 D) quem nolens volens latere non poteris; Nicol. Clar. ep. 38 (M. 196, 1633 C) aut volens aut nolens; ep. 40 (1639 B) velis, nolis; ep. 45 (1646 A) vellem, nollem; Ioh. Sar. ep. 218 (M. 199, 243 C) velit, nolit; ep. 305 (360 A); Polycrat. 6, 4 (596 C) velis, nolis; 6, 12; 8, 11 (751 C); Petr. Cell. ep. 1, 36 (M. 202, 447 C) velis, nolis; ep. 1, 52 (447 A) velitis, nolitis; Phil. Harv. ep. 5 (M. 203, 41 B) velit, nolit; Steph. Torn. ep. 2, 145, 215 (M. 211, 431) velint, nolint; ep. 3, 234, 343 (503) nollemus vellemus; Eustath. Il. 443, 36 ἐκὼν ἀέκων;¹ anth. Pal. suppl. 4, 100, 7 κὰν θέλῃς κὰν μὴ θέλῃς; see further Goelzer, p. 73² and H. Koch II. p. 25.

VELLE 2, p. 362. Ovid ex Pont. 3, 4, 76 is cited by Hildebert. carm. misc. 1348 (M. 171, 1423 B) and by Thom. Cant. ep. 364 (M. 190, 692 D); with the thought compare Sen. ep. 71, 36 magna pars profectionis velle proficere;

VELUM 2, p. 363. See Friedlaender on Petron. p. 246.

VELUM 3, p. 363. Propert. 3, 9, 30 velorum plenos subtrahis ipse sinus; Ovid trist. 3, 4, 32 propositique, precor, contrahe vela tui; ex Pont. 1, 8, 72 et voti, quaeso, contrahe vela tui; Sen. d. 9, 4, 7 cogiturque vela contrahere; epigr. 17, 7 (PLM. 4, 61 Baehr.) contrahe vela; Claud. 8, 325 disce . . . ubi cornua tendi | aequius aut iterum flecti. Hier. adv. Iovin. 1, 3 (M. 23, 224) paulisper sinus contraham.

VELUM 4. Sen. ep. 30, 3 magnus gubernator et scisso navigat velo; compare Ovid ex Pont. 2, 3, 58 et quoniam non sunt ea qualia velles, | vela regis quassae qualiacunque ratis.

VENIRE, p. 363. Compare Sen. d. 2, 2, 2 non intellegebant se, dum vendunt, et venire.

VENTER 1, p. 363. Ennod. p. 404, 7 (H.): pinguia nam tenuem suffocant corpora sensum; Othlo lib. prov. 9 (M. 146, 316 A) incrassata caro gustat coelestia raro; Ps.-Baeda (M. 90, 1099).

VENTER 2, p. 364. Theobald. Stamp. ep. 4 (M. 163, 766 A) venter satur facile disputat de ieiuniis; B. Baeda lib. prov. (M. 90, 1105).

VENTER 3, p. 364. Ennod. c. 2, 68, 3 mandare pergis, sed venter commoda nescit.

VENTUS 1, p. 364. Sen. ep. 99, 9 omni tempestate mobilius.

¹Kurtz, p. 311.

²Grammaticae in Sulpic. Sev. Observationes, Paris, 1883.

VENTUS 2, p. 364. Tibull. (Lygdam.) 3, 6, 49 periura ridet amantum | Iuppiter et ventos irrita ferre iubet; Ovid a. a. 1, 388 nec mea dicta rapax per mare ventus agit; Stat. Theb. 2, 286 irrita ventosae rapiebant verba procellae; Paulin. Nol. 10, 114 surda vocas et nulla rogas, levis hoc ferat aura | quod datur in nihilum, sine numine nomina Musas, | irrita ventosae rapiunt haec vota procellae; Commod. carm. apol. 75 clamamus in vacuum surdis referenda procellis; Notiz. d. scavi 1888, 519 (Carm. Epigr. 950, 3 B) i nunc, ventis tua gaudia, pupula, crede; compare Iuven. 12, 57 i nunc et ventis animam committere; Ioh. Sar. ep. 247 (M. 199, 291 D) me ventis verba dedisse, res iudicat.

VENTUS 5, p. 366. Sen. ben. 7, 23, 1 qui . . . anteirent, cursibus auras; Sedat. ep. ad Ruric. 8, p. 450, 14 (Eng.) celeritate ventos et flumina praecursurum; Aldh. de sept. aenigm. 14 D (M. 89, 198): Zephyri velocior alis; Nemes. e. 4, 14 rapidisque fugacior euris; Alcuin poet. Carol. 1, 257, 44 D. velocior euro; ep. 200 (688 Dümmler); Theodulph. 1, 527, 35, 13; Hildebert. (M. 171, 1354 A) et velut aura fugit;¹ Diomed. ars gram. 2 p. 461, 23 (K.) velocior euro; anthol. Pal. 16, 54, 4 τέχνη πνεύματος ὠκντέρα; see C. H. Müller, l. c. p. 17.

VENTUS 6, Szel. p. 16. Compare Hier. ep. 138, 1 tuis litteris . . . cognovi ventosque esse contrarios.

VENTUS 7, Szel. p. 31; compare Apost. 12, 100 ὄρνις ζητείς, ἀνέμους θηρεύσεις: ἐπὶ τῶν μάτην κοπιῶντων; Ioh. Sar. ep. 170 (M. 199, 163 C) ut opinione plebeia ventos sequereris in fastu mundano.

VENTUS 8. CIL. 4, 1049 (carm. epigr. 944 B.) alliget hic auras si quis obiurgat amantes. Compare Zenob. 3, 17 δικτύῳ ἀνεμον θηρᾶν; Diogen. 2, 40.

VENTUS 9. Columban. serm. 7, 2 (M. 80, 243) in vanum ergo laborat qui talia pascit et in ventum seminat; Alcuin moral. 25, 141 (M. 101, 632 A) in vanum laborat et in ventum seminat; compare HARENA 4, Otto.

[VENTUS 10. Ovid rem. am. 14 gaudeat et vento naviget ille suo; trist. 3, 5, 4 nave mea suo, forsan, eunte vento may be held quasi-proverbial.]

VERBUM 1, p. 366. Compare Philemon 37 (incert. fab. 11, 2) τὸν μὴ λέγοντα τῶν δεόντων μηδὲ ἐν | μακρὸν νόμιζε κἂν δὴ εἴπῃ συλλαβίς; so in Greek τέτταρα is used of a small number; see Blaydes to Aristoph. Acharn. 3 and F. Marion Crawford, *Marietta, a Maid of Venice*, Macmillan, 1901, p. 344, who notes a similar

¹ Woelfflin, ALL. 6, 456.

use of the number four in modern Italian. For the use of *tres* for a small number in Latin compare Catull. 79, 4 si tria notorum savia reppererit; Plaut. Most. 357 trium nummum causa; for further remarks on the hyperbole of diminution see Egli p. 10.¹

VERBUM 2, p. 367. Rufin. Aquil. apol. 1, 334 (M. 21, 563) verbum ex verbo transferre; Hier. ep. 28, 5 verbum interpretatur ad verbum; in M. 23, 1075 C de verbo ad verbum transtulimus; adv. Rufin. 1, 19 (M. 23, 432 A); 2, 29 (473 C); ep. 106, 3; 112, 22; 121, 10; adv. Ioh. Hier. 38. Greg. Magn. ep. 1, 29 (M. 77, 483) verbum ex verbo.

VERBUM 3, p. 367. Sulpic Sev. ep. de virgin. p. 247, 15 (H.) lapis emissus est sermo prolatus; correct citation of Augustin. 142, 3 (Sonny, ALL. 9, 79) to ep. 143, 4 (M. 33, 536); Valerian. homil. 5 (M. 52, 707 B) verborum vero iactus non revocari potest.

VERBUM 5 (compare VERBUM 1). Plaut. Rud. 652 uno verbo absolvam: lenost. Merc. 602 uno verbo eloquere. Ter. Eun. 178 labascit victus uno verbo quam cito; Andr. 45; Cato r. r. 157, 7; Catull. 67, 15 non istuc satis est uno te dicere verbo; Cic. Phil. 2, 54 uno verbo; Ovid am. 2, 16, 11 verbo peccavimus uno; Tac. ann. 1, 42 Divus Iulius seditionem exercitus verbo uno compescuit; Plin. ep. 7, 6, 11 permittas mihi unum verbum adicere; Arnob. adv. nat. 2, 11, p. 55, 28 (Reiff.).

VERBUM 6. Cato. frag. (Jord. p. 80, 2) rem tene, verba sequentur; compare Hor. a. p. 311 verbaque provisam rem non invita sequentur, and Porphyryon's remarks.

VERBUM 7. Arnob. adv. nat. 1, 22, p. 15, 16 (Reiff.) verba sunt haec, verba sunt; Sen. ben. 5, 20, 6 verba sunt ista.

VERBUM 8. Paulin. Nol. ep. 29, 9, p. 256, 5 (H.) nemini parvulum suum verbo, ut dici solet, alendum erudiendum tuendum mandare dignata est.

VERBUM 9. Ioh. Sar. metal. 1, 16 (M. 199, 846 B) servi comici utetur proverbio: bona verba quaeso; Ter. Andr. 204 bona verba quaeso; Tibull. 2, 2, 1 dicamus bona verba; see Heraeus Petron. p. 37.

VERITAS 3, p. 368. Ioh. Sar. ep. 193 (M. 199, 211 D) sed frequens est et multis vulgatum exemplis quia veritas odium parit; Petr. Cell. ep. 171 (M. 202, 622 B) attamen quia veritas odium parit, digito compesco labellum; Ter. Andr. 68 is cited by Rather.

¹ Die Hyperbel in den Komödien des Plautus und in Cic. Briefen an Atticus. Zug 1891.

Ver. praeloq. 3 prol. (M. 136, 219 B); Ps.-Baeda lib. prov. (M. 90, 1104).

VERITAS 4 (compare SALUS). Apul. met. 8, 7 multis caritatis nominibus veritatem ipsam fallere.

VERRES, as a type of a political rascal; Iuven. 3, 53 carus erit Verri, qui Verrem tempore quo vult | accusare potest; cited by Ioh. Sar. Polycrat. 3, 12 (M. 199, 500 D).

VERUS, p. 368. Sen. ep. 66, 8 verius vero; compare ep. 66, 28 plano nihil est planius; Diogen. 4, 22 Δίκης δικαιότερος; anthol. Pal. 12, 62, 2 κάλλιον ἢ τὸ καλόν.

VERVEX, p. 369. Apul. met. 8, 25 vervecem, inquit, non asinum vides; Ioh. Sar. ep. 273 (M. 199, 319 B) ut Franciam nostram vervecum patriam credas, et Francos esse verveces.

VESPA, p. 369. With Otto's remarks compare the words of Baeda ep. 2 (M. 94, 664 A) quibus apte convenit illud vulgi proverbium quia vespae favos quidem facere cum possint non tamen in his mella sed potius venena thesaurizent. This is slightly at variance with Otto's explanation *leere, untaugliche*. The *favi* of bees and wasps look alike but are radically different; 'Satan sometimes appears as an angel of light'.

VESPER, p. 369. See Crusius, Herond. p. 14.

VIA 9. Sentent. Varronis 88 (Riese) nescit quo tendat, qui multas sequitur semitas; 92 nusquam deveniet qui quot videt sequitur calles.

VICINUS 1, p. 370. Compare Florus 416, 2 (PLM. 4, 347) sed malos faciunt malorum falsa contubernia.

VINCERE 1, p. 371. Ovid fast. 1, 523 victa tamen vinces, eversaue Troia resurges; Paulin. Nol. ep. 24, 17, p. 217, 13 (H.) victus vero vinces; compare Plin. n. h. 24, 5 vincendo victi sumus; Ps.-Lactant. de mort. persec. 16, p. 190, 5 (Brandt) hic est verus triumphus cum dominatores dominantur; Optat. Mil. 6, 8, p. 157, 7 (Ziwsa) captivae liberas capiunt et mortuae viventes occidunt; Plaut. Epid. 359 iam ipse cautor captust; Rud. 1262 praeda praedam duceret; Ovid a. a. 1, 84; anthol. Pal. 9, 94, 5 ἀγρευθεὶς ἡγρευσεν; Byzant. Spr. 44, ἐγίвет' ὁ ἐνάγων ἐναγόμενος;¹ see Koch p. 55.

VINCERE 2, p. 371. Pubil.-Syr. 654 cum sese vincit rapiens, minime vincitur; 398 non vincitur, sed vincit qui cedit suis; Calp. Flacc. decl. 21 cede fratri, cede vel patri; victor eris, mihi crede, si cesseris.

¹ Krumbacher, Sitz.-Ber. München, Akad., 1887, p. 70.

VINUM 2, p. 372. Eustath. Il. 710, 14 οἶνος ἀνδρὸς ἔδειξε νόον; Il. 740, 14 οἶνος καὶ ἀλήθεια;¹ Maxim. Planud. prov. 10 ἐξ ἀνοήτου καὶ μεθύοντος μαθήση τὸ ἀλήθες; Alc. frag. 53, οἶνος γὰρ ἀνθρώποις δίοπτρον; Aesch. frag. 384 κάτοπτρον εἶδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ; see Tributkait p. 3.

VIPERA 1, p. 372; see Crusius, Herond. p. 127; cf. Gaufrid. ep. 32 (M. 89, 861 C) haec est inimica Deo . . . haec est mus in pera, ignis in sinu, serpens in gremio; Evagr. sent. (M. 20, 1183 B) non remoretur scorpius in sinu tuo.

VIPERA 4; as a term of reproach. Afran 282 (Ribb.²); Iuven. 6, 641 saevissima vipera; Flor. 2, 30, 38 tandem, inquit, vipera sibilare desisti; see Donat. on Ter. Eun. 5, 1, 9; J. Koch, p. 23; compare ASINUS and CANIS.

VIR, p. 373. Curt. 6, 11, 25 (Philotas) credite mihi et nos, si viri sumus, a diis adoptabimur; Petron. 113 si vir fueris, non ibis ad spintriam; Ter. Adel. 934 si tu sis homo; Adel. 107 et tu illum tuom, si esses homo, sineres nunc facere; Sid. Apoll. ep. 5, 10, 4 si quid hominis habet; Tertull. adv. nat. 17, p. 70, 26 (Wiss.) veni, si quis es, demerge ferrum in infantem; Gualbert. act. 382 (M. 146, 958) si vere viri estis; compare Petron. 81 nam aut vir ego liberque non sum, aut noxis sanguine parentabo; Sen. ep. 51, 12 quisquis vir est; Plaut. epid. 493 pugnasti, homo's; schol. Pers. 1, 87 an tu, Romane, vir non es; see Crusius, Untersuch. zu Herond. p. 100 and compare MULIER 5.

VIRTUS 1, p. 373. Sen. d. 7, 9, 4 quid petam ex virtute? ipsam . . . est ipsa pretium sui; ben. 4, 1, 3 rerum honestarum pretium in ipsis est; clem. 1, 1, 1 nec ullum virtutum pretium dignum illis extra ipsas sit; Hildebert. carm. misc. 1346 (M. 171, 1421 A) virtutem pretium qui putet esse sui; Steph. Torn. ep. 2, 60, 77 (M. 211, 353) ibi virtus est pretium sui; for the opposite idea note Ovid met. 2, 782 (invidia) suppliciumque suum est; Ps.-Sen. de mor. 64 (Haase) nequitia ipsa sui poena est; Sen. ep. 81, 22 (Attalus): malitia ipsa maximam partem veneni sui bibit; see SCELUS.

VIRTUS 4, p. 374. Ovid trist. 4, 3, 80 apparet virtus arguiturque malis. Compare Sen. d. 5, 8, 6 iratus cito sine adversario desiit; Ovid ex Pont. 2, 3, 53 et bene uti pugnes, bene pugnans efficit hostis.

VITA 1, p. 374. Lucan 5, 739 vita mihi dulcior; Iuven. 13, 180

¹ Kurtz, p. 316.

vita iucundius ipsa; Catull. 68, 106; Petron. 84, 1 (PLM. 4, 92); anth. Pal. suppl. 2, 432, 1; CIL. 10, 7570, 5; anthol. Lat. 474, 1; CIL. 14, 3940 (carm. epigr. 1214, 6 B) non delecta magis qu[o mihi vita fuit]; Gualbert. act. 224 (M. 146, 898 B) fratrem qui te, ut suam diligit vitam; Ovid trist. 5, 14, 2 o mihi me coniunx carior; Plaut. Truc. 887 quem ego, ecastor, mage amo quam me; Ter. Adel. 39 quod sit carius quam ipse et sibi; Curt. 6, 4, 11 carior spiritu; anthol. Lat. 1, 669, 3 R. carior vita ipsa; Claud. 26, 308 (Jeep) hic carior omni luce gener; see Woelfflin, ALL. 6, 455 and 459; compare ANIMUS 1.

VITIUM 2, p. 376. Compare Apost. 16, 49 τὴν Χάρυβδιν ἐκφυγὼν τῇ Σκύλλῃ περιέπεσον.

VITIUM 3. Compare Liv. 22, 12 adfingens vicina virtutibus vitia; Sen. clem. 1, 3, 1 nam cum sint vitia quaedam virtutes imitantia; Ovid a. a. 2, 662 et lateat vitium proximitate boni; rem. am. 323 et mala sunt vicina bonis; see H. Koch II., p. 15.

VITRUM 1. Compare Ovid met. 13, 795 lucidior glacie; Bonifat. Mogunt. ep. 4 (M. 89, 696 B) candidior crystallo.

VIVERE 3. Othlo lib. prov. 12 (M. 146, 318 A) militia est vita hominis super terram; Ps.-Baeda lib. prov. (M. 90, 1101); cf. Ovid a. a. 2, 233 militiae species amor est; cf. am. 1, 9.

VIVERE 5, p. 377. Pers. 4, 52 tecum habita, cited also by Petr. Bles. ep. 107 (M. 207, 331 C); Hor. sat. 2, 7, 112 adde quod idem | non horam tecum esse potes; Gualbert. act. 267 (M. 146, 915 A) secumque, ut dicitur, vivere; Aristot. Eth. Nicom. 9, 4 συνδιαίγειν ὁ τοιοῦτος ἑαυτῷ βούλεται.

VIVERE 6, (compare DIES 8.) Mart. 1, 15, 12 sera nimis vita est crastina; vive hodie; inscrip. Hisp. 391 vivete victuri moneo mors omnibus instat. Gruter inscrip. 1, p. 609 (Orelli 4807) dum vivimus, vivamus; (Orelli 4806) vivere in dies et horas; Petr. Dam. ep. 2, 13, 76 (M. 144, 279) a quibus scilicet haec saepe dicuntur; vive dum vivis.

VIVERE 7. Iuven. 8, 84 propter vitam vivendi perdere causas; Plin. ep. 5, 5, 4 nam qui voluptatibus dediti quasi in diem vivunt, vivendi causas cotidie finiunt, cited by Ioh. Sar. ep. 207 (M. 199 232 A) and by Petr. Bles. ep. 85 (M. 207, 361 A); Iuven. 8, 84 by Ioh. Sar. Polycrat. 9, 8 (M. 199, 739 A); ep. 186 (196 D) qui ut qualitercumque vivant, vivendi . . . abiiciunt causas; compare Iul. Val. p. 169, 18 (Kübler) quibus tamen informamur ad bene vivendum ut vivendi omnino causas et remedia non perdamus.

VIVERE 8. Vergil Aen. 3, 653 vixi, et quem dederat cursum Fortuna, peregi, became a semi-proverbial quotation; Sen. ep. 12, 9; d. 7, 19, 1; CIL. 11, 3752; 12, 287; 14, 316; compare Hor. c. 3, 29, 41 ille potens sui | laetusque deget, cui licet in diem | dixisse 'vixi'.

VIVUS 6. Ovid trist. 5, 7, 17 verissima Martis imago; Claudian 26, 468 verus ductor adest et vivida Martis imago.

VOLUPTAS. Plaut. Amphitr. 635 voluptatem ut maeror comes sequatur; Fronto ep. 4, 9, p. 71, 19 (Nab.) est igitur vera Socrati opinio, doloribus ferme voluptatibus conexas esse; Symmach. ep. 4, 34, 2 legem natura dixit ut curae voluptatem sequantur.

VOX 1, p. 378. Hier. ad Augustin. ep. 165, 1 (M. 33, 719) viva, ut aiunt, voce; Braulio ep. 12 (M. 80, 659 B) nam habet nescio quid latentis energiae viva vox; Greg. pap. III. ep. 5 (M. 89, 583 A) viva voce; Aldh. ep. 4 (M. 89, 95); ep. 10 (99); ep. 12 (101); Alcuin ep. 18 (M. 100, 171); ep. 145 (388 A); Udalt. ep. 1 (M. 141, 1322); ep. 2 (1323); Petr. Dam. ep. 6, 13 (M. 144, 397); 6, 23 (408); 8, 1 (462) vivae conversationis; serm. 17, 85 (594) viva vox; Gualbert. act. 62 (M. 146, 788 D); Anselm. Cant. ep. 2, 18 (M. 159, 45 B); Theob. Stamp. ep. 2 (M. 163, 764 C); Thom. Cant. ep. 7 (M. 190, 447 C); ep. 30 (492 C); ep. 39 (500 B); ep. 41 (502 D); ep. 130 (604 C); amic. ad Thom. Cant. ep. 463 (1028 A); Foliot. ep. 185 (887 C); Wibald. Stab. ep. 3 (M. 189, 1129 D); Ioh. Sar. ep. 324 (M. 199, 375 D); Polycrat. 3, 11 (499 C); Phil. Harv. ep. 12 (M. 203, 97 D); Petr. Bles. ep. 132 (M. 207, 391 C); Adam. Pers. ep. 6 (M. 211, 599 and 600); compare Sisebut. ep. 1, 5 (M. 80, 366) vivida voce increpatus; Bonifat. Mogunt. ep. 30 (M. 89, 728) viva verba; Ennod. p. 412, 24 (H.) qui, ut aiunt, viva hominum testimonia non formidant; Symmach. ep. 5, 32, 1 iucunditatem vivi sermonis; Alcuin ep. 32 (p. 244 Dümmler) viva voce; ep. 39 (259); 90 (379); 133 (523); 150 (569); 196 (681).

VOX 3. Petr. Bles. ep. 15 (M. 207, 54 C) scriptum est; vox populi, vox Dei.

VULPES 1, p. 397. Ioh. Sar. ep. 193 (M. 199, 212 C) in pelle vulpeculae laborat improbitas; Hor. a. p. 437 is cited ep. 290 (334 B) and Polycrat. 6, 29 (634 D); compare Hier. in Rufin. 3, 7 (M. 23, 484 B) vulpecularum insidias Pacian. ep. 2 (M. 13, 1058 D) fraus enim quasi vulpeculae, vis autem leonis est; Ioh. Sar. ep. 202 (M. 199, 225 C) citing Ofellus: qui coarat vulpi sulcos variare necesse est. For Greek parallels see J. Koch, p. 17.

VULPES 2, p. 379. Maxim. Taurin. homil. 87 (M. 57, 452) (haeretici) sunt enim sicut vulpes dolosi . . . omnis haereticus mutat verba, sed non mores; Ioh. Sar. ep. 202 (M. 199, 225 C) utique vetus proverbium est; vulpem posse mutare pilum, non animum; Polycrat. 3, 14 (510 C); cf. Hier. ep. 22, 16 nunc vero tantum veste mutata pristina non mutata ambitio.

VULCANUS, Sonny, ALL. 8, 493. Cassiod. var. 5, 1, 2 enses qui pulchritudine sui putentur esse Vulcani.

VULTURIUS 1, p. 379. Aemil. Scaur. in Q. Caep. (Meyer p. 240): nefarius vulturius, patriae parricida. Compare Ovid tr. 1, 6, 11 and C. H. Müller, p. 52.

M. C. SUTPHEN.¹

¹Owing to the death of Dr. Sutphen, on Aug. 31, 1901, the last three numbers of this article did not receive the benefit of his own revising hand. See p. 392 of this Journal.